

Заява для преси Місії Європейського департаменту МВФ, яка відвідала Україну в період 11-21 лютого 2005 р.
Київ, Україна

У період 11-21 лютого Київ відвідала Місія експертів МВФ з метою проведення дискусій з новим урядом. Місія зустрілася з Президентом Ющенком, Прем'єр-міністром Тимошенко, Головою НБУ Стельмахом, Віце-прем'єр-міністрами Кінахом та Рибачуком, Міністром фінансів Пинзеником, Міністром економіки Терьохіним, а також посадовцями та фахівцями урядових та неурядових інституцій. Під час зустрічей обговорювалися останні економічні та фінансові події, а також напрямки податково-бюджетної та грошово-кредитної політики на 2005 р.

У 2004 р. темпи економічного зростання підвищилися, окрім того рахунок поточних операцій України зареєстрував значне позитивне сальдо. Високі ціни та активний попит на продукцію українського експорту у поєднанні з високим внутрішнім попитом, а також хорошим врожаєм у сільському господарстві прискорили темпи зростання ВВП до 12 відсотків. Однак, у той же час мало місце погіршення інших ключових макроекономічних показників. Фіскальний дефіцит зріс до 4 ½ відсотків ВВП у той час, як цільовий показник дефіциту за угодою „стенд-бай” укладеною між Урядом та МВФ, становив 1 ¾ відсотка ВВП. Темпи інфляції також прискорилися, підсичувані зростанням урядових видатків, і досягли до кінця року 12 відсотків. Процес структурної реформи теж забуксував у період між першим та другим турами Президентської виборчої кампанії.

Що стосується 2005 р., то велике і раптове підвищення соціальних виплат, - якщо його буде запроваджено у повному обсязі – призвело б до активного зростання видатків на їх фінансування, які сягнули б безпрецедентних рівнів, і стимулювали б зростання фіскального дефіциту до рівня, що становитиме приблизно 6 відсотків ВВП (25 млрд. Грн.) Такі обсяги дефіциту також впливатимуть на подальше зростання інфляції у 2005 р. Якщо дефіцит утримається на такому рівні, це може призвести до зростання державного боргу, вираженого як частка ВВП, що кінець кінцем могло б дестабілізувати економіку. Зрештою, підвищення податків, необхідне для того, щоб профінансувати фінансовий розрив у пенсійному фонді, зумовить велике додаткове навантаження на тих, хто працює в легальному секторі економіки, одночасно створюючи серйозну перешкоду на шляху зусиль, спрямованих на детінізацію економіки. З цих причин місія рекомендує вжити заходів для скорочення дефіциту до рівня 2 -3 відсотків ВВП. Заходи з коригування фіскальної ситуації повинні бути зорієнтовані на скорочення поновлюваних видатків – у тому числі шляхом врегулювання питання про соціальні виплати, – а також на підвищення доходів за рахунок розширення бази оподаткування.

На думку місії, Уряд та НБУ повинні обрати зниження інфляції за найвищий пріоритет своєї політики. Хоча рекомендоване коригування бюджету дещо полегшить інфляційний прес, якщо не вжити заходів щодо ведення більш жорсткої грошово-бюджетної політики, збереження високого внутрішнього попиту та зростаючий притік капіталу може підштовхнути ціни в бік подальшого зростання. На жаль, в умовах де факто існуючої прив'язки курсу національної валюти до долара США, НБУ має лише обмежену можливість щодо коригування своєї політики. Місія вважає, що курс гривні є суттєво заниженим, і рекомендує забезпечити більш „волатильний” обмінний курс, що може розглядатися як важливий інструмент боротьби з інфляцією.

Новий уряд оголосив низку ініціатив, що стосуються реформування структури економіки та боротьби з корупцією. Місія висловлює рішучу підтримку цим планам, орієнтованим на розбудову ринково-сумісних інституцій, і вважає прозору та відкриту економіку найкращим рецептом для забезпечення сталого економічного зростання та макроекономічної стабільності.